

Izhaja vsaki četrtek, ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se propajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XIX. letnik.

V Gorici, 26. oktobra 1911.

43. številka.

Za pravičnost.

Še nikdar ni bilo Slovincem v Gorici dovoljeno vpogledati v notranje uradovanje goriškega magistrata. Letos je visoka vlada prvokrat omogočila, da so si Slovenci ogledali, kako vrši vlada italijanska klika na magistratu ljudsko štetje. In kaj se je pokazalo? **Strašen škandal!** Magistratovci so zagrešili vse polno takih **sleparstev**, ki jih slovenska županstva niso niti zmožna. Popravljali so na lastno roko popisovalne pole brez vednosti dotičnih strank. Nekaterim so popisovalne pole kar uničili, napravili nove in **falzificirali podpise**. — Ugledne slovenske družine so zapisali brez njih vednosti za Italijane. Utajili so do 4000 Slovencev.

S tem se je tudi visoka vlada lahko prepričala, da so razmere na goriškem magistratu tako gnile, da se ne dajo več vzdržati. Slovesno zahtevamo, da se visoka vlada zgane in **odzame magistratu vsaj tiste posle, ki jih sedaj opravlja magistrat v prenešenem delokrogu**. Kakor so sleparili pri ljudskem štetju, tako lahko sleparijo tudi v drugih zelo važnih ozirih... V rokah imamo dokaz, kako krivično postopajo v vseh ozirih proti Slovincem, ki plačujejo v Gorici ogromnih davkov. Te davke razsipljejo za narodni boj proti Slovincem: za italijanske šole, za italijanske konvikte, za italijanska narodna društva, za italijanske štipendije, za narodne spomenike, za italijansko gledališče itd. itd., dočim nimajo za slovensko ljudstvo niti vinarja. Prijokala je uboga slovenska udova z malimi otročiči na magistrat s prošnjo za podporo, češ, da so

Goričani. Prvo vprašanje je bilo: »Kam hodijo otroci v šolo?« Odgovor: »V »Šolski Dom«! In zarezal je brezobrazni magistratovec na njo: »Pojdite torej k »škavom«, naj Vam oni dajo!« — Prošnje za domovinsko pravico leže nerešene na magistratu že leta in leta! Tako gnile so razmere v goriškem županstvu. — Ljudje, ki so zmožni takih dejavn, so brez izobrazbe. Zgubili so čut pravičnosti in so v omiki daleč zaostali. Ako sodimo po goriškem magistratu, lahko rečemo, da so **Slovinci v kulturnem oziru tisoč let pred Itani**. Čas bi bil, da bi se pošteno italijansko ljudstvo v Gorici zdramilo ter vrгло od sebe to sramoto. Proč s propalicami!

Sram nas je, ko se spomnimo, da je še pred nekaj leti ta propala klika hotela ukazovati tudi **v goriških cerkvah**. Svoj nos je vtaknila v cerkev sv. Roka. V tej cerkvi se je odpravilo slovensko petje in slovenski govor pri sv. maši. V tem oziru nas sedaj lahko učijo socialisti v marsičem pameti! Prav tak načrt je bil pripravljen tudi za cerkev sv. Vida na Placuti, pa se je ob prihodu pokojnega velezaslužnega kardinala Missia razbil. Magistrat je zahteval od prevzornega nadškofa Zorna odpravo slovenskih govorov tudi v stolni cerkvi in v cerkvi sv. Ignacija.

Iz tega je razvidno, kako drzna je bila ta klika! Sedaj je razkrinkano nje sleparstvo. Čas bi bil, da bi se katoličani zavzeli in poboljšali. Katoličani obeh narodnosti bi se morali združiti za zmago pravičnosti in prave omike, pa tudi za rešitev gmotnih koristi, ki so v nevarnosti. Mesto pride

po tej poti gotovo do gospodarskega poloma. Davki so čedalje višji, a ljudstvo nima niti potrebne vode... Kam izginja denar? Odprimo oči in pometimo to sramoto iz goriškega magistrata! Proč z barbarstvom, pravičnost naj zmaga!

Predlog

poslanca Fon-a zaradi ustanovitve zavoda za parceliranje zemljišč in za pospeševanje naselitve ljudi v državi:

Zadostno znane so žalostne gospodarske razmere v južnih krajih države, kjer še vedno vlada v veliki meri kolonski sistem; celo vlada se je čutila prisiljeno poslati tjakaj posebnega komisarja, da prouči te nedostatke. — Splošne so pritožbe o strašno naraščajočem izseljevanju preko morje in o pomanjkanju delavcev, ki je s tem v zvezi.

Pomanjkanje srednjih zemljišč je silno občutno; veleposestniki sami bi bili večkrat voljni prodati svoj svet, ki ga itak ne morejo zadosti intenzivno obdelovati.

Tak položaj pa izkorišča privatna špekulacija v svoje nečedne namene.

Da se opomore takim razmeram, ne kaže drugega kakor da se ustanovi zavod za parceliranje zemljišč, kateri bi z državnimi sredstvi pospeševal naseljevanje ljudi v državi sami.

Ta zavod bi mogel onemogočiti odedruško izkoriščanje pri prodaji zemljišč samo, ako bo imel javno-pravni značaj. Zato treba, da se ga oživotvori potom postave in iz tega razloga predlagam:

Visoka zbornica skleni:

C. kr. vlada se pozivlja, da nemudoma predloži visoki zbornici načrt zakona za parceliranje zemljišč in za pospeševanje naselitve ljudi v državi.

Turške bande v Bosni.

Čebelić (Bosna), 20. okt. 1911.

Že precej let se ni čulo o takih bandah prav nič, a sedaj kar naenkrat Vam o eni takšni lahko poročam.

Dne 19. t. m. okoli 10. ure zvečer prišla je ena takšna okoli 10 mož broječa roparska banda iz Turčije v vas Šalbari-Ružiči v bližini Čebelića. Prišli so do hiše bogatega muslimana Husejina Sahbaza, trkat na vrata; a ko slednji ni hotel odpreti, so se javili kakor orožniki in zahtevali »v imenu postave«, da se jim odpre. Sahbaz, poznajoč po glasu, da nima opraviti z orožniki, se je vkljub temu protivil odpreti, narkar so roparji ulomili vrata, pokradli denarja in vložno knjižico v vrednosti okoli 4000 K in hoteli tudi hišne ljudi pomoriti, ako ne bi pravočasno pobegnili.

Orožniki in vojaštvo je bilo takoj o tem obveščeno, na kar so šli še isto noč na lice mesta, a bilo je že poznano, ker roparji so že odnesli peče na turško zemljo.

O roparjih se sodi, da so bili Srbi iz Turške. Oboroženi so bili z Martinejevimi puškami in samokresi in zdi se tudi, da so prav dobro organizirani.

Ker se je dalo, da se bodo taka ropanja ponavljala, je orožništvo in vojaštvo zastražilo turško mejo.

Ispreobrnjeni demokrat.

(Dalje.)

Po Hammersteinu: Tešimir G.

IV.

G. Viktor, oster jezik imate, ali vendar ne morem se srditi, prav ste govorili naposled. Zdaj sem na čistem. Kakor je bilo do zdaj, ne sme biti dalje. Brez Boga in brez vere je človek revna stvar ali beštija! In med vsemi verami je le katoliška prava, ker druga ne more pokazati onih štirih znamenj, da je edina sveta, katoliška, apostolska.

„No vesel me!“

„Moliti sem že spet začel. Jutri pa pojdem spet v cerkev, če Bog da. Potlej pa moram misliti na to, da pridem spet k sv. sakramentom. Se ve mi bo šlo težko!“

„O ne bo take sile. Treba vam je le par dni, da mirno pregledate preteklo življenje. Čuvajte se napačne bojazljivosti, pa tudi širokega rokava, ampak bodite vestni. Premislite na pristo po vrsti svoje življenje in zapomnite si, ali ste v važni reči ravnali proti božji volji in prav premišljeno.

Spovedati se je treba prav trdo — le smrtnih grehov, glede malih ni tako ostro, dobro je pa tudi. Pa saj to veste.“

„Še nekaj: Videl sem v najinih razgovorih, da poznate nekoliko razne luterske ločinke in veste, kaj te klobasajo o katoliški veri. Katoliško vero pa poznate premalo. Kupite si katekizem in berite vsak dan pazljivo četrt ure, pa premišlujte to pri delu. Boste videli, kako se vam posveti v glavi, in se vam ogreje srce. Če kaj ne boste vedeli, pa vprašajte mene. Ravnajte dalje stanovito: vsak dan molite jutranjo in večerno molitev, večkrat pristopajte k sv. sakramentom, bodite sploh goreč kristjan! In izvestno boste bolj srečni kot dozdej. Posebno pa si zagotovite bodočo srečo onstran groba, kar je še največ vredno, (če tudi spadeči svet za to nemara, češ: ni ne kotel ne le lonci!)“

„Da, ubogati vas hočem, g. Viktor; obljubljam vam. In iz dna srca se vam zahvaljujem, da ste me zavrnili na pravo pot. V prvo sem slišal tak krščanski pouk; ko bi bil prej v mladosti do tega

prišel, ne bil postal socialni demokrat. Pa saj sem bil skoro vedno le z neverniki in protestanti v družbi, in tako katoliške vere skoro niti poznal nisem. — Ali še nekaj: Ali smem pa še postati mokrač (socialni demokrat)?“

„Saj ste slišali, kaj učijo, in sami pravite, da večinoma ne verujejo v Boga in nočejo slišati ničesar ne o krščanstvu, ne o katoliški veri!“

„Seve. Pa saj o veri nočem več ž njimi biti.“ —

„Ni dosti. Sploh, v vsem se morate odtrgati od te družbe. Sicer bo veljalo o vas: „Povej mi s kom se družiš, pa ti povem, kdo si.“ Kdor se s slabimi druži se okuži! — Saj ravno njih družba, n. pr. Vihingova, vas je zapeljala na krivo pot. Sami od sebe bi ne bili nikoli socialni demokrat, mojster Urh, za to imate predobro, pošteno srcé.“

„Nu, torej bom pa skušal, da se rešim njih družbe ter si poiščem drugo. — Pa v rečeh, ki ne spadajo k veri, imajo vendar tudi socialni demokrati nekaj prav.“

„V čem n. pr. mislite?“

„N. pr. To ni v redu, da stradajo ubogi delavci z otroki, bogati tvorničarji pa ne vedo, kako bi živeli bogato in razkršno in razuzdano v svoji bogatiji.“

„To seveda ni v redu, „mojster“ Urh. Skrbite torej, da bodo katoliški bogati tvorničarji in drugi bogatini vsi dobri katoličani, in obljubim vam: vsak tvorničar bo — kot odkritosrčni in goreči katoličan — skrbel očetovski po svojih močeh tudi za blaginjo svojih delavcev. Dobri tvorničarji in gospodarji položé svojo glavo v naročje svojih podložnikov, in izročijo njim svoje življenje. Delavec ne bode toliko pododovano ali (pošteno) pridobljeno imetje, nego le bolj (sleparsko) „narejeno“. — Storit, da bodo dobri katoličani tudi drugi; in marsikatera bogata dedinja bo usmiljena sestra, ali kaj takega, in žrtvovala bo vse svoje imetje ubogim ali bolnikom ali siromakom.

(Dalje pride.)

Krojaška delavnica.

Prporočam svojo delavnico veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. Izvršuje točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Priča-kujem obilnih naročil in bilježim z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,
krojaški mojster
Gorica, ulica sv. Antona 12.

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 par čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih to-varn sem dobil naročilo, prodati veliko mno-žino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodajam zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali čr-nega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Ve-likost po št. Pošilja po povzetju:

A. Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

se priporoča za odjemanje raznega peciva navad-nega in najfinejšega. Pecivo je najboljšje. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen poset. S spoštovanjem

E. Jakin.

M. Šuligoj, urar v Gorici

ulica Barriera 43 (tik drž. kolodvora.)

Zaloga švicarskih žepnih in stenskih ur, budilk itd. Poprave se izvršujejo točno in po nizki ceni z enoletnim jamstvom.

Zaloga najnovejših orkestrijonov, šivalnih strojev raznih sistemov. Šivalni stroji pod jamstvom 10 let.

Daje se tudi na obroke.

Lepa prilika za tiste, ki potu-jejo v Gorico z državno železnico.

Jakob Šuligoj

urar c. kr. državne železnice
Gosposka ulica šte. 25
v Gorici.

Priporoča svojo zalogo vsa-kovrstnih zlatih, srebrnih, in stenskih ur, budilk itd. Zaloga zlatnine in srebrnine.

Vse po nizki ceni.

Dve delavni družini

se sprejmeti takoj na dobro posestvo v vipavski dolini.

Posestvo obsega senožete, vinograde, polje in gozd.

Zahteva se, da so v vsaki družini vsaj po 3 možki. Predstaviti se je s spričevali občine pri tvrdki A. Bolaffio zaloga vina v gorici.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da imam v svojem mlinu nov stroj za pihanje ječmena in za mletev tur-šice. S tem se strankam in od-jemalcem hitro postreže. Priprava že deluje. Priporočam se slav-nemu občinstvu na deželi.

S spoštovanjem

Vincenzij Jasnič,

posestnik in obrtnik v Vipolžah p. Kozana.

Odlikovana pekarija

In sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Korou

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Pri-poroča se sl. občinstvu cene jako nizke

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTRUVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4½%. Daje članom poso-jila na vknjižbo po 5¼%, na menice po 6%, na me-sečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi št. 32, I. nad.** — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

O D B O R.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredl Raštelja hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče niruberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadlice in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in šiviljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjizice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kra-marje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Tvrdka Konjedic & Zajec

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava. Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

JOSIP CULOT

v Raštelju šte. 225 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punic za igračo.

Razpele iz kovine, rožni venci in podobice, rokavice iz volne in sukna, čevlji in klope, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, seme za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

OLIO di FEGATO
DI MERLUZZO
PRIMA PESCA

Trskino (štokfišjevo) jetno olje. Posebno sredstvo proti psumni bo-leznim in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnomere barre po K 1-10, bele barre K 2.

Trskino železnato jetno olje. Raba tega olja je posebno pri-poročljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, Hlezni otroci, golše, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preiše se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čl. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.

Najbolj prilagodljiv pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,

TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Velika izbira
GAMAŠ
in
GALOŠ

J. DRUFOVKA

GORICA, Gosposka ulica št. 3

nasproti „MONTA“.

Peter Cotič,
čevljarski mojster, Gorica,
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za čevlje in usnje.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,
Magistratna ulica šte. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Podpisani naznanjam svojin in drugim odjemalcem, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Križne ulice nasproti „Šolskega Doma“ v ulico sv. Antona na dvorišče šte. 7 v hišo g. J. Kopača, svečarja v Gorici.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno veleč. gg. duhovnikom svojo izvrstno delavnico za izdelovanje talarjev in drugih spadajočih oblek. Z odličnim spoštovanjem udani

Josip Smet,
krojaški mojster v Gorici

Sode

za vino od 100—400 litrov proda po nizki ceni

J. Kopač
svečar v Gorici.

Kdor si hoče nabaviti lepo, dobro jesensko obleko po ceni, naj se obrne na tvrdko

TEOD. HRIBAR v Gorici.

***** Vzorci se pošiljajo na zahtevo franko na dom. *****

Kdor si hoče nabaviti dobro trpežno jesensko in zimsko blago, naj se zaupno obrne do domače tvrdke

Ivančič & Kurinčič

GORICA — Gosposka ulica št. 11. (via Giosuè Carducci) — GORICA.

Velikarska izbira raznih potrebščin in drobnarije za šivilje in krojače. Radi prevelike zaloge so cene čudovito nizke. Vsakdo naj se prepriča sam.

Vzorci se pošiljajo proti vrnitvi vsakomur poštne prosto na dom.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 8.000.000. Centrala v Ljubljani. — Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

OBLEKE BENJAMIN dobivajo se v veliki izbiri
♦♦♦ od kron 20—30 ♦♦♦

pri **J. MEDVED - GORICA.**

— Nova Irgovina z železnino —

Pinter & Lenard

v Gorici v Raštelju št. 7.

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, inzarje, kovače i. t. d. sesalke, klosete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

CENE ZMERNE, POSTREŽBA SOLIDNA.

VELIKA zaloga nagrobnih križev in svetilk.

